

Õpetaja Lauri algkuju Ludvig Roose

Ludvig Roose sündis 1870. aastal Otepääl Ilmjärvel vanima perepojana. Ta lõpetas Ilmjärve valla- ja Otepää kihelkonnakooli ning asus 1891. aastal õppima Tartu õpetajate seminari.

Roose Palamusele sattumine tulenes suuresti asjaolust, et seoses koolide venestamisega pidi igas koolis olema vähemalt üks õpetaja, kes oleks võimeline andma põhiainetes õpetust vene keeles. Senine Palamuse kihelkonnakooli õpetaja köster A. G. Nieländer (alias Julk-Jüri) aga vene keelt ei osanud.

Riigikeelsed ained, mida tuli Roosel Palamusel anda, olid vene keel, aritmeetika, ajalugu, geograafia ja looduslugu.

Oma õpetajat meenutab üheks Tõnissoni algkujuks peetud August Loog järgmiselt: «Roose oli mehine mees, täiesti tubli õpetaja, kes viis kooli kõvale järjele. Tema tunnid olid head. Vene keele saime koolis päris selgeks. Poistega sai Roose hästi läbi, aga lumesõda ei pidanud ta küll meiega koos. Tema tuba oli klassitoa ja meie magamistoa kõrval. Öösi pidime hästi vagusad olema, sest jutt kostis Roose tупpa ära.»

Adeele Pärtelpoeg (alias Raja Teele) on meenutanud teda nii: «Ludvig Roose oli ideaalne kooliõpetaja. Pea iga koolilaps – poiss või tüdruk – jumaldas teda. Ta oli nii hea, nii kannatlik, nii arusaaja. Ühesõnaga – ükski kooliõpetaja ei suuda parem olla.»

Sajandivahetuse kooliõpetaja oli enamasti ka aktiivne seltskonnategelane külas. Roose oli Kuremaa tuletõrjeseltsi asutajate hulgas. Temast sai seltsi kirjatoimetaja ning Postimehe kirjasaatja. Ka Kuremaa põllutööseltsi töösse on ta andnud tõhusa panuse..

Ilmselt olid väike palk ja töötamine küllaltki kapriisse köstri alluvuses põhjused, miks Roose 1903. aastal Palamuselt lahkus, võttes vastu Saadjärve ministeeriumikooli ja sealse pedagoogikaklassi juhataja koha.

Hiljem töötas Roose veel poeglaste algkoolis Valgas ja Kurgaani linnas Tobolski kubermangus ning Tartu linna 4. algkoolis.

1931. aastal suri Roose Tartus poissmehena ja maeti Otepää kalmistule.

Tänu Oskar Lutsu «Kevadele» on õpetaja Lauri isikust saanud lastesõbraliku pedagoogi musterkuju. Kuid nagu kirjanik ise öelnud, on elu ja luule ise asjad ja nii on ka õpetaja Laur ja tema prototüüp Ludvig Roose erinevad isikud.